

Helsingin yliopisto
Luonnontieteellinen keskusmuseo LUOMUS

Poikkeaminen luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä, lupa rengastaa sääksiä tietyillä yksityisillä luonnonsuojelualueilla

HAKEMUS

[REDACTED] hakee Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) 25.6.2025 vireille tulleella hakemuksellaan Hämeen sääksi-työryhmälle lupaa poiketa tiettyjen yksityismaiden luonnonsuojelualueiden (YSA) rauhoitusmääräyksistä. Tarkoituksena on rengastaa sääksen pesä- ja maastopoikasia sekä pesiviä aikuisia. Lupaa haetaan viideksi vuodeksi työryhmän rengastajille eli [REDACTED] ja luvan hakija [REDACTED].

Hakija on vastannut sääksen kansallisesta seurannasta Luonnontieteellisellä keskusmuseolla 1970-luvulta alkaen. Nykyisin hakija toimii emerituksena em. laitoksella ja vastaa Suomen sääksiseurannan tulosten julkaisemisesta kahden vuoden välein. Hakijan pääasialliset rengastusalueet ovat kaakkoisen Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen alueella.

Hakijalla on Metsähallituksen lupa rengastaa petolintuja Metsähallituksen hallinnoimilla suojelualueilla.

Osa kohteista sijaitsee Natura 2000 -alueilla.

HÄMEEN ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Hämeen ELY-keskus myöntää hakijalle sekä työryhmän [REDACTED] luonnonsuojelulain 54 §:n nojalla luvan poiketa eräiden yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä. Nämä yksityiset suojelualueet on eritelty tämän päätöksen kohdassa 'Perustelut'. Poikkeuslupa myönnetään seuraavin ehdoin:

1. Luvan saajalla on oltava voimassa oleva lupa poiketa luonnonsuojelulain 70 §:n rauhoitussäännöksistä lintujen pyydystämiseksi merkintää varten eli rengastuslupa. Rengastusta saa tehdä rengastajakortin lupatyypin mukaisesti.
2. Tämä lupapäätös sekä rengastajakortti on pidettävä mukana rengastettaessa ja näytettävä vaadittaessa.
3. Luvassa nimeämättömät rengastajat ja avustajat (esim. turvahenkilöt tai kirjurit) voivat suorittaa luvanmukaista toimintaa luvan saajan seurassa. Hakija vastaa, että kyseiset henkilöt noudattavat luvan ehtoja.
4. Toiminta ei saa muuttaa alueen maisemakuvaa tai olla haitaksi kasvillisuuden tai eläimistön säilymiselle. Pesät eivät saa vaurioitua rengastustoiminnasta.
5. Suojelualueilla ei tule käyttää moottorikulkuneuvoja mahdollisten tieurien ulkopuolella, suojelualueiden rauhoitusmääräysten mukaisesti.
6. Lintujen rengastaminen edellyttää maanomistajan suostumusta. Luvan saaja vastaa tarvittavasta yhteydenpidosta maanomistajan kanssa.
7. Jos laiminlyöntejä tai epäkohtia ilmenee, Hämeen ELY-keskus voi peruuttaa tämän luvan tai muuttaa sen ehtoja.

PERUSTELUT

Luonnonsuojelulain (9/2023) 54 §:n 1 momentin mukaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Lupahakemuksen toiminnan lähtökohtainen tarkoitus on edistää lintujen suojelua, tuottaa tietoa viranomaisten käyttöön ja Euroopan unionin lintudirektiivin toimeenpanon raportointiin.

Osa luvan mukaisista yksityisistä suojelualueista sijaitsee Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla alueilla. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää (LSL 9/2023 34 §).

Janakkalan Suurisuon (FI0312003) pääasialliset suojeluperusteet liittyvät suoluontotyyppeihin. Alue on Etelä-Hämeen merkittävimpiä luonnontilaisia suoalueita.

Lopen Isosuon (FI0327004) pääasialliset suojeluperusteet liittyvät suoluontotyyppeihin.

Mustinsuon (Loppi) (FI0327008) pääasialliset suojeluperusteet liittyvät suoluontotyyppeihin.

Vanajaveden alueen (Hattula, Valkeakoski) (FI0303006) pääasialliset suojeluperusteet liittyvät alueen luontotyyppeihin ja liito-oravaan. Alue on erittäin arvokas kokonaisuus, johon sisältyy monipuolisesti erilaisia luontotyyppejä.

Hämeen ELY-keskus katsoo, ettei luvan mukaisesta toiminnasta aiheudu laissa tarkoitettua heikennystä Janakkalan Suurisuon, Lopen Isosuon, Mustinsuon ja Vanajaveden alueen Natura-alueiden suojelun perusteena oleville luontoarvoille.

Yksityisten suojelualueiden (YSA) yksityiskohtaiset rauhoitusmääräykset on määritetty kunkin yksityisen suojelualan suojelupäätöksessä.

Osalla YSA-alueista rauhoitusmääräys kieltää eläimiin kohdistuvat häiritsevät toimet ja pesien vahingoittamisen, joten rengastustoiminta ei ole sallittua ilman poikkeamislupaa. Näiden Hattulassa ja Forssassa sijaitsevien alueiden osalta Hämeen ELY-keskus myöntää poikkeuksen rauhoitusmääräyksistä seuraaville alueille:

YSA041809 Idunkärjen luonnonsuojelualue
YSA254873 Lunkinsuon luonnonsuojelualue 1
YSA267195 Tenholansaaret luonnonsuojelualue

Hajalan luonnonsuojelualueen (YSA207585) rauhoitusmääräyksissä on kielletty eläimiin kohdistuvat häiritsevät toimet ja pesien vahingoittaminen, mutta lintujen luvanvarainen rengastaminen on erikseen **sallittu**, eli ELY-keskuksen poikkeuslupaa ei tarvita.

Osalla hakemuksen mukaisista YSA-alueista ei ole rauhoitusmääräyksiä, joiden mukaan rengastusluvan mukainen rengastustoiminta olisi kiellettyä, eikä luonnonsuojelulain mukaista poikkeuslupaa siten tarvita seuraavilla alueilla:

YSA238243 Janakkalan Suurisuon luonnonsuojelualue 1
YSA200340, YSA200341 ja YSA200342 Lopen Isosuon luonnonsuojelualue
YSA206257 Mustinsuonmaan luonnonsuojelualue
YSA232528 Mäkelä-Pälsin luonnonsuojelualue

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on voimassa 31.12.2029 asti.

Hämeen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana.

Lintujen merkinnällä kerätään kansallisen ja Euroopan yhteisön lainsäädännön edellyttämää pitkäaikaista seurantatietoa linnustosta. Rengastuksen toimintaedellytysten keskeytymätön jatkuvuus on sen vuoksi välttämätöntä ja luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida yleisen edun vuoksi lykätä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 34§, 54§, 83 §, 121 § ja 134 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Maria Reiman ja ratkaissut yksikön päällikkö Elina Mäkäläinen.

KÄSITTELYMAKSU

Maksutta

LIITE

Valitusosoitus

JAKELU

Päätös	Hakija ja luvan saajat, sähköpostilla
Tiedoksi	Janakkalan kunta, kirjaamo@janakkala.fi Lopen kunta, lopen.kunta@loppi.fi Hattulan kunta, kirjaamo@hattula.fi Forssan kunta, kirjaamo@forssa.fi BirdLife Kanta-Häme ry, khly@birdlife.fi Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, uusimaa@sll.fi Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri, etela-hame@sll.fi Ympäristöministeriö, kirjaamo.ym@gov.fi

Tämä asiakirja HAMELY/1183/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/1183/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Reiman Maria 27.06.2025 13:45

Hyväksyjä Mäkäläinen Elina 27.06.2025 13:47

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaisesti hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksi-saantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavalla tavalla. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä. Jos tiedoksi-anto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksi-antona, käy tiedoksiantoaika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisena sähköisenä tiedoksi-antona, kuten viranomaisen sähköisestä järjestelmästä, päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun se on noudettu viranomaisen osoittamasta järjestelmästä. Jos asiakirjaa ei ole noudettu seitsemän päivän kuluessa viranomaisen ilmoituksesta, tiedoksiannossa noudatetaan, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksi-anto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Jos tiedoksi-anto toimitetaan yleistiedoksi-antona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja vaatimusten perustelut
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiamiehen valtakirja; asianajajan, julkisen oikeusavustajan tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan tulee esittää valtakirja vain, mikäli hallinto-oikeus niin määrää
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän toimittaminen on lähettäjän vastuulla. Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies tai lähetin välityksellä. Sen voi lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostina. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on arkisin kello 8.00–16.15. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki:

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1020/2024) tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta on tullut voimaan 1.1.2025.

Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 310 euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42210; Faksi: 029 56 42269